

FILOZOFSKO-TEOLOŠKI INSTITUT DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU

OBNOVLJENI
ŽIVOT

GODIŠTE LXXVII

ZAGREB, 2022.

OBNOVLJENI ŽIVOT izlazi četiri puta godišnje

Izdavač

*Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove
Zagreb, Jordanovac 110*

Uredničko vijeće / *Editorial Board*

*Anto Gavrić, Mislav Ježić, Ivan Koprek, Anto Mišić, Ivica Musa, Mijo Nikić,
Anto Pavlović, Valentin Pozaić, Nikola Stanković, Marijan Steiner, Ivan Šestak,
Antun Trstenjak, Pero Vidović, Dražen Volk*

Znanstveno vijeće / *Scientific Council*

*Ivan Antunović (Zagreb), Niko Bilić (Zagreb), Barbara Ćuk (Zagreb),
Borislav Dadić (Zadar), Josip Jelenić (Rim), Hrvoje Lasić (Zagreb),
Ivan Macut (Split), Marko Marinić (Zagreb),
Ružica Martinović–Vlahović (Sl. Brod), Marko Matić (Zagreb),
Alan Modrić (Rim), Božidar Nagy (Zagreb), Julius Oswald (München),
Ivan Platovnjak (Ljubljana), Mihály Szentmártoni (Rim)*

Glavni i odgovorni urednik

Tadija Milikić

Slog

DURIEUX d.o.o., Zagreb

Tisak

Tipotisak, Zagreb

Sadržaj

Uvodni članci

K. CEROVAC, Božji vrtlar: Uz 200. obljetnicu rođenja Gregora Mendela.	3
M. STEINER, Duhovne vježbe sv. Ignacija Loyolskoga: Uz jubilarnu Ignacijsku godinu 2021.–2022.	147
D. SLAVIĆ, Dubina i širina Molièrova vrijednosnoga sustava: Uz 400. obljetnicu rođenja Jean-Baptista Poqueline (1622.–1673.)	291
S. KUTLEŠA, O relativnosti znanstvene istine: Uz 100. obljetnicu rođenja Thomas Samuela Kuhna (1922.–2022.)	435

Izvorni znanstveni radovi

M. MANGAL CHATURVEDI, Fatalism, Foreknowledge and Free Will <i>Fatalizam, predznanje i slobodna volja</i>	7
LJ. F. JEŽIĆ, O dijaloškome dodiru židovstva i kršćanstva u farizejskoj i Isusovoј etici <i>On the Jewish–Christian Dialogue in the Encounter between Pharisaic and Jesus' Ethics</i>	19
S. BURILOVIĆ CRNOV, Krščanin ne može biti antisemit: Doprinos krščansko–židovskomu dijalogu katoličke novinarke Smiljane Rendić <i>A Christian Cannot be an Anti–Semite: A Contribution to Christian–Jewish Dialogue by Catholic Journalist Smiljana Rendić</i>	35
S. TADIĆ — E. BREZOVEC — I. TADIĆ, Društvo (COVID–19) rizika — između instrumentalne i aksiološke racionalnosti <i>The Risk (COVID–19) Society — Between Instrumental and Axiological Rationality</i>	49
M. JUKIĆ — A. BOGOVIĆ — LJ. PAČIĆ–TURK, Uloga socijalne podrške i uvida u samostigmatizaciji kod osoba oboljelih od shizofrenije <i>The Role of Social Support and Insight into the Self–Stigmatization of Persons Suffering from Schizophrenia</i>	153
E. ORBANIĆ, Dolazak sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Žminj: Uz 50. obljetnicu dolaska i djelovanja (1972.–2022.) <i>The Arrival of the Society of the Sisters of Charity of St. Vincent de Paul in Žminj: On the Occasion of the 50th Anniversary of their Arrival and Activity (1972–2022)</i>	167
R. NATH, The Re–Enchantment with the Buddhist Perspective on Phenomenal Consciousness in the Contemporary Philosophy of Mind <i>Novi interes za budističku perspektivu fenomenalne svjesnosti u modernoj filozofiji uma</i>	297
I. MACUT, Molitva filozofa Stjepana Zimmermanna <i>The Prayer of Philosopher Stjepan Zimmermann</i>	313
M. VLK, O slobodi savjesti i javnom značaju religije iz perspektive političkih teologija Carla Schmitta i Johanna Baptista Metza <i>On Freedom of Conscience and the Public Character of Religion from the Perspective of Contemporary Political Theology</i>	325

J. K. MIJATOVIĆ — B. ZELENIKA, Poslanje Isusovih malih sestara u Zagrebačkoj nadbiskupiji (1975.–2022.) <i>The Mission of The Little Sisters of Jesus in the Zagreb Archdiocese (1975 — 2022)</i>	339
Z. ČULJAK, Boškovićev kozmološki argument <i>Bošković's Cosmological Argument</i>	439
A. GRGIĆ, Mudrac u stoičkoj filozofiji <i>The Sage in Stoic Philosophy</i>	453
M. PINEZIĆ, The Culture of Communion in Truth in the Thought of Edith Stein <i>Kultura zajedništva u istini kod Edith Stein</i>	467

Prethodna priopćenja

B. ĆUK — D. ABOU ALDAN, Elementi Kantove transcendentalne estetike u Einsteinovoj teoriji relativnosti <i>Elements of Kant's Transcendental Aesthetics in Einstein's Theory of Relativity</i>	181
M. SPEHNJAK — D. LABAŠ — S. ŽILIĆ FIŠER, Aksiološki i teleološki vidik nogometnog promatranja kroz hijerarhiju vrijednosti kod bosansko–hercegovačkih i slovenskih nogometnih trenera <i>The Axiological and Teleological Aspects of Soccer as Seen Through the Values Scale of Bosnian — Herzegovinian and Slovenian Soccer Coaches</i>	479
Z. VITKOVIĆ, Glagoljički zapisi u Drugom novljanskem brevijaru (1495.): Izvori za kasnosrednjovjekovnu kulturno–crkvenu povijest <i>Glagolitic Notes in the Second Novi Breviary (1495): Sources of Late Medieval Cultural and Ecclesiastical History</i> :	495
J. K. MIJATOVIĆ, Majka Terezija i Misionarke ljubavi u životu i djelu nadbiskupa Franje Kuharića: Uz 25. obljetnicu smrti sv. Terezije iz Kolkate i 20. obljetnicu smrti služe Božjeg Franje Kuharića <i>Mother Teresa and the Missionaries of Charity in the Life and Work of Archbishop Franjo Kuharić: On the 25th Anniversary of the Death of St. Teresa of Calcutta and the 20th Anniversary of the Death of the Servant of God Franjo Kuharić</i>	507

Pregledni radovi

K. ĆAVAR — M. DŽINIĆ, Pravo djeteta na odgoj i obrazovanje u kanonskom i međunarodnom pravu <i>The Child's Right to Education in Canonical and International Legislation</i>	65
L. HEKA, Starozavjetno pravo: Veliki sanhedrin kao vrhovno sudište <i>Old Testament Law: The Great Sanhedrin as the Supreme Court</i>	79
T. RADIONOV, Povezanost religioznosti s tjelesnim i mentalnim zdravljem — istraživanja, spoznaje i klinička praksa <i>The Association Between Religiosity and Physical and Mental Health — Research, Insights, and Clinical Practice</i>	93
S. BUZAR — K. SEKE, The Unsustainability of the Anarchist Justification of Terrorism <i>Neodrživost anarhističkoga opravdanja terorizma</i>	193

D. ŠEHIC, Teološko–bioetički problemi medicinske etike u krizi Covid–19 <i>The Theological–Bioethical Problems of Medical Ethics in the Covid–19 Crisis</i>	207
S. STANIĆ, Teologija milosrda u enciklikama <i>Redemptor hominis</i> i <i>Dives in misericordia</i> Ivana Pavla II. <i>Mercy Theology in the Encyclicals Redemptor Hominis and Dives in Misericordia</i> by John Paul II	221
L. POSLON, Ljudsko dostojanstvo i kraj života <i>Human Dignity and the End of Life</i>	235
I. MIŠUR, Podrijetlo običaja krsne slave kod dalmatinskih katolika <i>The Origin of the Krsna Slava Custom among Dalmatian Catholics</i>	249
Š. ŠOKČEVIĆ, <i>Homo digitalis</i> i snaga razgovora u kontekstu misli Byung–Chula Hana „ <i>Homo digitalis</i> “ and the Power of Conversation in the Context of Byung–Chul Han’s Thought.	353
J. ŽIŽIĆ, Konsocijacijska demokracija i demokršćanstvo <i>Consociational Democracy and Christian Democracy</i>	365
K. JURČEVIĆ — M. PERIĆ–KASELJ — O. RAMLJAK, Migracijski procesi i identiteti u književnom stvaralaštву Amelije Batistich <i>Migration Processes and Identities in the Literary Works of Amelia Batistich</i>	375
J. KRIŠTO, Pomaganje pravoslavnoj djeci u NDH i nadbiskup Alojzije Stepinac u Dnevniku Diane Budisavljević <i>Aid to Orthodox Children in the Independent State of Croatia and Archbishop</i> <i>Alojzije Stepinac in the Diary of Diana Budisavljević</i>	389
Ž. PULJIĆ, Rudolf Allers (1883.–1963.): Zaboravljeni znanstvenik, filozof i psiholog 20. stoljeća <i>Rudolf Allers (1883–1963): A Forgotten Scientist, Philosopher and Psychologist</i> of the 20th Century	521
R. SUSHAIN — A. K. TEWARI, An Intuitive Relationship Between Existential Psychoanalysis and Evolutionary Biology via Empirical Psychoanalysis <i>Intuitivni odnos između egzistencijalne psihoanalize i evolucionarne biologije kroz</i> <i>empirijsku psihoanalizu</i>	535
<i>Nekategorizirani radovi</i>	
<i>Razno</i>	
M. MATIĆ, SJ, Ignacije Loyolski — hodočasnik Božje volje: Uz 500. obljetnicu obraćenja i 400. obljetnicu kanonizacije sv. Ignacija Loyolskoga	105
N. PROKIĆ, Matošev, pa zato i hrvatski Beograd	123
A. SPADARO, SJ, Zaustavite se!	263
M. MATIĆ, SJ, Dovrnski pogled na svetkovinu Duha Svetoga	265
J. S. RABAR, Čarobne preobrazbe onostranosti	403
P. ZAGANO — B. POTTIER, SJ, Što znamo o đakonisama?	547

Prikazi–recenzije

A. VLAŠIĆ, Marin Septa, Vlatka Lemić i Marija Benić Penava (ur.), <i>Povijest hrvatske političke emigracije u 20. stoljeću: Zbornik radova s medunarodne konferencije Povijest hrvatske političke emigracije u 20. stoljeću.</i>	129
S. PERICA, Martin Maier, <i>Pedro Arrupe: svjedok i prorok</i>	131
M. ĆAVAR, <i>Znanstveni skup o Slavku Ježiću: 18. znanstveni skup u ediciji Hrvatski književni povjesničari</i>	133
M. ČUNČIĆ, <i>Iskrice sv. Ignacija: Misli sv. Ignacija Lojolskog za svaki dan u godini tumači Gábor Hevenesi</i>	135
M. ČUNČIĆ, Herbert Alphonso, <i>Osobni poziv: Duboka preobrazba kroz duhovne vježbe</i>	269
A. BEKAVAC, Romano Guardini, <i>Prihvatanje samoga sebe</i>	271
I. KRESNIK, Petar Bašić, <i>Bartol Kašić prevoditelj</i>	274
M. VLK, Janko Žagar, <i>Djelovanje po načelima: Tomistička perspektiva u donošenju moralnih odluka</i>	276
V. MARKASOVIĆ, Ružica Martinović-Vlahović, <i>Zemaljski i nebeski grad</i>	278
S. PERAN, Silvana Burilović Crnov, <i>Smiljana Rendić: Katolička novinarka i pratiteljica Drugoga vatikanskog sabora</i>	279
M. HERMAN DUVEL, Marina Novina (ur.), <i>Tragovi Prvog uzroka: Zbornik u čast Nikole Stankovića, SJ</i>	409
I. MUSA, Esther Gitman, <i>Alojzije Stepinac: Pillar of human rights</i>	410
M. NIKIĆ, Višnja Mesarić, <i>Cjelovito zdravlje: Terapijski učinak vjere na psihičke i tjelesne bolesti</i>	413
M. VIŠIĆ, Petar Popović, Stipe Buzar i Damir Mladić, <i>Finis Africæ: Realističke perspektive globalnog upravljanja</i>	414
I. KRESNIK, Artur Rafaelović Bagdasarov, <i>Armenska Katolička Crkva: Kratki pregled</i>	415
P. BILOBRK, Marko Matić, <i>Očenaš — Biser Evandelja</i>	417
I. BOŽIĆ, Josip Ćurić, <i>Biti probodeno srce: Duhovni proplamsaji iz glasila Glasnik Srca Isusova i Marijina</i>	557
M. SKELIN, Sanja Nikčević, <i>Istina i laži o kanonu ili kako smo zbog svjetonazora izgubili pravo na lijepo/dobro/sveto u umjetnosti</i>	558
P. BARIŠIĆ, Franjo Topić, <i>Bosna i Hercegovina — naša domovina</i>	560
M. MARINA, Bart D. Ehrman, <i>Journeys to Heaven and Hell: Tours of the Afterlife in the Early Christian Tradition</i>	563

SURADNICI OBNOVLJENOG ŽIVOTA U 2022. GODINI

Abou Aldan, Damjan	181–192
Barišić, Pavo	560–562
Bekavac, Ante	271–274
Bilobrk, Petar	417
Bogović, Anamarija	153–166
Božić, Ivan	557–558
Brezovec, Erik	49–64
Burilović Crnov, Silvana	35–48
Buzar, Stipe	193–205
Cerovac, Krešimir	3–6
Chaturvedi, Madhu Mangal	7–17
Čuljak Zvonimir	439–451
Čunčić, Marica	135–138, 269–271
Ćavar, Klara	65–77
Ćavar, Martina	133–135
Ćuk, Barbara	181–192
Džinić, Marija	65–77
Grgić Ana	453–465
Heka, László	79–91
Herman Duvel, Maja	409–410
Ježić, Ljudevit Fran	19–33
Jukić, Matea	153–166
Jurčević, Katica	375–387
Kresnik, Ivana	274–276, 415–417
Krišto, Jure	389–402
Kutleša, Stipe	435–438
Labaš, Danijel	479–494
Macut, Ivan	313–323
Marina, Marko	563–564
Markasović, Vlasta	278–279
Matić, Marko	105–122, 265–268
Mijatović, Jasna Krista	339–352, 507–520
Mišur, Ivo	249–262
Musa, Ivica	410–413

Nath, Rajakishore	297–312
Nikić, Mijo	413
Orbanić, Elvis	167–180
Pačić-Turk, Ljiljana	153–166
Peran, Suzana	279–281
Perica, Stanko	131–132
Perić-Kaselj, Marina	375–387
Pinezić, Mirjana	467–478
Poslon, Luka	235–248
Pottier, Bernard	547–555
Prokić, Nenad..	123–128
Puljić, Želimir	521–533
Rabar, Josip Sanko	403–407
Radionov, Tanja	93–103
Raina, Sushain	535–546
Ramljak, Ozana	375–387
Seke, Karlo.....	193–205
Skelin, Mislav	558–559
Slavić, Dean	291–296
Spadaro, Antonio	263
Spehnjak, Marijan	479–494
Stanić, Stjepanka	221–233
Steiner, Marijan	147–151
Šehić, Damir	207–219
Šokčević, Šimo	353–364
Tadić, Iva	49–64
Tadić, Stipe	49–64
Tewari, Anil Kumar	535–546
Višić, Maroje	414–415
Vitković, Zrinka	495–506
Vlašić, Anja	129–131
Vlk, Mirko	276–277, 325–337
Zagano, Phyllis	547–555
Zelenika, Blaženka	339–352
Žilić Fišer, Suzana	479–494
Žižić, Jakov	365–374